

Bekijk het online

Video
polderhuis
Wieringerwaard:

3D-model
monumentale
woning:

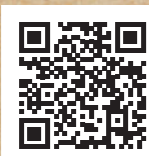
Toolkit
Duurzaam
Erfgoed:

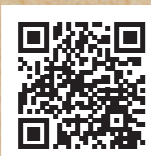
Groene
Menukaart:

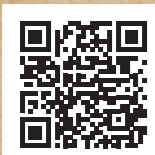
Onderhouds-
plan:

Subsidie of
quicksan
regelen:

Erfbeplantings-
tool

Vergunnings-
aanvraag:

Restauratie-
fonds:

Stap 4

MAAK EEN TOTAALPLAN

In een totaalplan is isolatie, ventilatie, opwekken en verwarmen goed op elkaar afgestemd. Het is van belang dat je het gebouw goed kent. Waar zijn er bijvoorbeeld vochtbronnen in huis? Het vocht van de ene plek, kan op een andere plek ook een probleem creëren.

Kijk ook naar koudebruggen zitten. De isolatielaag is hier onderbroken, bijvoorbeeld bij balkkoppen. Tip: schakel de hulp in van een monumentenadviseur.

Onderhoudsplan

Combineer je verduurzaming met onderhoud aan je woning. Dat scheelt aardig. De Monumentenwacht inspecteert al veertig jaar lang monumenten en weet waar ze over praten. Aan de hand van de inspectie wordt een onderhoudsplan opgesteld. Scan de QR-code op de achterpagina voor meer informatie.

Bouwhistorisch onderzoek

Bouwhistorisch onderzoek geeft inzicht in de historische waarden van je gebouw. Daar kun je rekening mee houden in de verbouwing. Een bouwhistoricus geeft advies over welke onderdelen van het pand behouden moeten blijven. Alle resultaten van het onderzoek worden in een rapport vastgelegd. Dit rapport kun je gebruiken als uitgangspunt om verder plannen uit te werken. Het is ook nodig bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning. Een bouwhistorisch onderzoek toont aan dat de aanpassingen geen onevenredige afbreuk doen aan de monumentale waarden.

Duurzaamheidsadvies

Meer inzicht in kansen voor energiebesparing en opwekking? Doe een Quicksan! Zo'n scan is vrij kostbaar, maar via het Restauratiefonds kun je de helft vergoed krijgen, tot een maximum van 500 euro. De gemeente Hollands kroon legt daar de andere helft bij.

Je moet de scan laten uitvoeren door iemand met verstand van energiebesparende maatregelen én monumenten: de DuMo-adviseur. Je vindt deze adviseur via het restauratiefonds. Subsidie aanvragen of een Quicksan regelen? Scan de QR-code op de achterpagina voor meer informatie.

Is de toekenning rond, dan kun je bij de gemeente de andere helft van de subsidie aanvragen. Mail daarvoor het besluit van het restauratiefonds en je adresgegevens en banknummer naar duurzaam@hollandskroon.nl.

Erfbeplantingstool

Mooie erven zijn een visitekaartje voor een woning of bedrijf en maken een mooi landschap. Een beplant erf kan daarnaast veel bijdragen aan de natuur. Met een slimme inrichting kunnen we de kans op ziekten en plagen in de landbouw verminderen. De Erfbeplantingstool Hollands Kroon is speciaal ontwikkeld voor 8 verschillende gebieden met elk eigen kenmerken. Scan de QR-code op de achterpagina voor meer informatie.

Stap 5

REGELWERK

Als het totaalplan eenmaal gemaakt is, heb je direct een goed beeld van de totale kosten.

Vergunning nodig?

Kleine onderhoudswerkzaamheden aan een monument, zoals bijvoorbeeld schilderwerk, is vergunningsvrij. Maar voor grotere aanpassingen is wel een vergunning nodig. Het is belangrijk zorgvuldige afwegingen te maken zodat de karakteristiek van het monument bewaard blijft. De monumentencommissie denkt mee en beoordeelt de plannen bij een vergunningsaanvraag. Vergunningsaanvraag doen? Scan de QR-code op de achterpagina voor meer informatie.

Subsidies

Om te stimuleren dat monumenten goed worden onderhouden zijn er verschillende subsidies. Het hangt af van de monumentenstatus van uw gebouw waar u subsidie kunt aanvragen.

Rijksmonument: Eigenaren kunnen voor de instandhoudingssubsidie jaarlijks terecht bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) van 1 maart tot en met 30 april.

Provinciaal monument: Eigenaren kunnen het gehele jaar bij de Provincie Noord-Holland terecht voor een subsidie voor onderhoudswerkzaamheden.

Gemeentelijk monument: Eigenaren kunnen het gehele jaar een aanvraag doen bij de gemeente voor de subsidie gericht op onderhoud- en restauratiekosten.

Provincie Noord-Holland heeft verschillende subsidieregelingen om onderzoeken te stimuleren naar de verduurzaming van monumenten. Neem vooral een kijkje op de website.

Restauratiefonds

Al vanaf de oprichting in 1985 zet het Restauratiefonds zich in voor het behoud van alle monumenten. Dat doen ze door te financieren en kennis te delen. Je kunt tegen een lage rente een lening afsluiten gericht op verduurzaming of restauratie. Meer informatie over het restauratiefonds? Scan de QR-code op de achterpagina voor meer informatie.

Stap 6

GA AAN DE SLAG!

Totaalplan klaar? Vergunningen geregeld? Aan de slag! Om andere monumenteneigenaren te helpen is de gemeente altijd opzoek naar inspirerende voorbeelden voor de rubriek 'Binnenkijken bij de burens'. We blijven graag met je in contact tijdens de verbouwing zodat we ook jouw verhalen kunnen gebruiken in de toekomst.

Hoe kan ik mijn monument verduurzamen?

En over het verduurzamen van andere historische gebouwen.

DUURZAAM DOET

Monumenten zijn heel geschikt om duurzamer te maken. Het energieverbruik kan al worden verlaagd met kleine ingrepen. Zo zit je deze winter warmer op de bank terwijl je bespaart in je portemonnee. Maar hoe kun je een oud gebouw het best isoleren? Monumentale ramen met originele kozijnen kun je namelijk niet zomaar vervangen voor dubbel glas.

Elk historisch gebouw is anders. Er is daarom geen stappenplan voor duurzame maatregelen. Daarom kun je het beste beginnen met het uitwerken van een goed plan dat helemaal gericht is op je eigen gebouw: maatwerk dus.

We willen je graag inspireren. Want er is vaak veel meer mogelijk bij monumenten dan wordt gedacht.

Stap 1

DEEL HET PROJECT OP

Het verduurzamen van een monument of historisch gebouw kan een groot project zijn. Je wil namelijk de maatregelen op elkaar afstemmen. Het aanbrengen van gevelisolatie heeft bijvoorbeeld geen zin als niet eerst alle kieren zijn gedicht. Daar kan anders nog kou doorheen komen.

Er zijn vier categorieën van verduurzamen. De opdeling helpt bij het bepalen wat als eerst nodig is. Ga je alles tegelijkertijd aanpakken of werk je liever stapje voor stapje?

1. Isoleren

Net zoals je zelf beter een dikke trui aan kan trekken als je het koud hebt dan de verwarming omhoog draaien, houd je je huis ook beter warm met een isolerende schil. Van boven, onder én opzij.

2. Ventileren

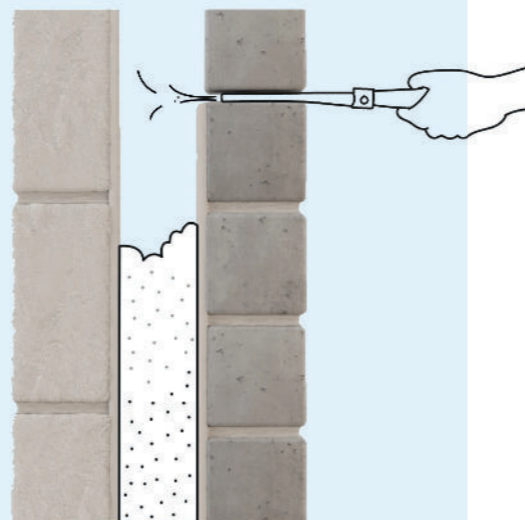
Hoe beter een gebouw geïsoleerd is, hoe belangrijker het wordt om ook goed te ventileren. Niemand wil in een plastic zak wonen. Naden en kieren wil je ook niet, want dat is ongecontroleerde ventilatie. Zorg daarom voor een goed ventilatiesysteem en zet dat vooral niet helemaal dicht als het buiten echt koud wordt.

3. Eigen energie opwekken

Aan energie besparen zitten grenzen. Je hebt altijd wel iets nodig. Die energie kun je zelf opwekken. Bijvoorbeeld met zonnepanelen op je dak of een zonneboiler met zonnecollectoren die zorgen voor warm kraanwater. Je hebt ook hybride of pvt-panelen die zowel stroom opwekken als je water verwarmen.

4. Duurzaam verwarmen

Na het isoleren, ventileren en energie opwekken kun je er ook voor kiezen om van het aardgas af te gaan. Dan ben je snel aangewezen op een warmtepomp. Deze is relatief duur in de aanschaf, maar tijdens de hele levensduur goedkoper dan een cv-ketel.

Stap 2

LAAT JE INSPIREREN

Sommige monumenteneigenaren zijn al gestart met het verduurzamen van hun pand. Daarom laten we je graag wat voorbeelden zien.

Binnenkijken bij de burens

In de 'Energiebespaarkrant' van de gemeente Hollands Kroon vertellen inwoners over de verduurzaming van hun woning. Zo ook Ineke de Morée en Peter van Zutphen. Zij wonen al jaren in een stolpboerderij in Anna Paulowna.

“Stolpboerderijen zijn zelf al iconen van recycling”, zegt Peter, die ook voorzitter is van de Boerderijinstichting Noord-Holland. “Ze zijn vaak opgetrokken uit balken van oude schepen en molens. In onze tuin staat een unieke ronde longeurschuur – om trekpaarden te trainen – waarin de bielzen zijn verwerkt van de oude spoorlijn van Schagen naar de pont in van Ewijkssluis naar Wieringen. Die werd opgeheven na de bouw van de Afsluitdijk.”

De afgelopen decennia hebben Peter en Ineke de stolpboerderij stap voor stap verduurzaamd, op basis van een meerjarenplan. De stolp is voorzien van een isolatieschil met onder meer driedubbel glas en vloerverwarming in het voorhuis. Radiatorventilatie heeft het rendement van de radiatoren verdriedubbeld. Warmte en warm water komen uit een geïntegreerd hybride systeem met 18 pv panelen, 3 zonnecollectoren, een boilerbuffervat van

500 liter, een kleine gas cv-ketel en een kleine warmtepomp. Peter: “Het beste moment voor maatregelen is als je toch gaat verbouwen. Je bent een dief van je eigen portemonnee als je het niet doet, zeker bij stolpen. De maandelijkse energiekosten zijn bij ons €500,- lager dan bij stolpen waar niets aan gebeurt is. Daar kun je veel voor investeren.” Maar hij benadrukt dat het begint met gedrag: “Je deur is geen thermostaat.”

Zien verduurzamen, doet verduurzamen

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) is in heel Nederland nauw betrokken bij het verduurzamen van rijksmonumenten. Er is een videoserie gemaakt waarin eigenaren vertellen over de duurzaamheidsstappen die zij hebben genomen. Maar ook waar ze moeite mee hadden en wat is meegevalen. In onze gemeente vertelt Juliette Hulzebos over het Polderhuis in Wieringerwaard. Het gebouw uit 1610 is door hen grondig geïsoleerd. Hoe ze dat hebben gedaan? Scan de QR-code op de achterpagina voor meer informatie.

Monumenten Community

Via een online ontmoetingsplek voor monumenteneigenaren worden ervaringen, verhalen en tips gedeeld. Er zijn verschillende onderwerpen waarover je kunt meepraten zoals ‘Duurzaamheid en energiebesparing’. Praat direct mee via dit online platform.

Ga naar community.monumenten.nl.

Stap 3

GA OP ONDERZOEK UIT

Je bent niet de enige die een historisch gebouw wil gaan verduurzamen. Vele organisaties kunnen hierin adviseren. En er zijn tools en hulpmiddelen om te helpen bij de keuze van bijvoorbeeld isolatiemateriaal.

3D-model

Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (ERM) heeft een 3D-model gemaakt van een monumentale woning die voorzien is van allerlei isolatiemaatregelen: dakisolatie, gevelisolatie en vloerisolatie.

Hierin is ook rekening gehouden met bouwknooppunten, ook wel koudebruggen genoemd. Dit zijn plaatsen waarbij het isolatiemateriaal wordt onderbroken, en dus de zwakke schakels in de buitenschil van een monument. Bij historische gebouwen vormen balkkoppelen een verbinding met buiten en zijn daarmee een koudebrug. Scan de QR-code op de achterpagina voor meer informatie.

Toolkit Duurzaam Erfgoed

OOMAdvies is gespecialiseerd in ontwikkelingsmogelijkheden van monumentale gebouwen. Zij hebben een tool gemaakt waarin praktische en technische tips worden gegeven over ramen, tochtwering, ventilatie, daken, vloeren, gevel etc. Scan de QR-code op de achterpagina voor meer informatie.

De Groene Menukaart

De Groene Grachten heeft een tool gemaakt die inzicht geeft in mogelijke energiebesparing, techniek, regelgeving en financiering. In een aantal stappen wordt je geholpen met het proces van verduurzamen van verschillende monumentale gebouwen, van kerkgebouw tot jaren dertig woning. Scan de QR-code op de achterpagina voor meer informatie.